కొన్ని దశాబ్దాలపాటు ఆకాశవాణిలో వివిధ హోదాల్లో పనిచేసిన అల్లంరాజు వెంకటరావు గారు 'సుధామ'గా సాహితీ లోకంలో సుప్రసిద్ధులు. సుధామగారు కవి, రచయిత, వక్త, కాలమిస్ట్, కార్టూనిస్ట్, సాహితీ విమర్శకులు..! వృత్తి రీత్యానూ, ప్రవృత్తి రీత్యానూ ఆయన కలుసుకున్న, తెలుసుకున్న వ్యక్తుల గురించి, సందర్భాల గురించి ప్రతినెలా 'రేడియో జ్ఞాపకాలు'గా మలచి మనకి అందిస్తున్నారు. సుధామగారి ఇ-మెయిల్ - **sudhama60@yahoo.com**

48

మంగళాదీని, మంగళమధ్యాని, మంగళాంతాని అన్నట్లు ఆకాశవాణి వివిధభారతి వాణిజ్యప్రసార విభాగంతో నా వృత్తిజీవితం ముడిపడడం ఒక విశేషమే మరి! 1978లో ట్రాన్స్‌మిషన్ ఎక్జిక్యూటివ్‌గా ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ వివిధభారతి వాణిజ్య ప్రసార విభాగంలో చేరిన నేను 1985లో ప్రధాన కేంద్రానికి బదిలీ అయి 1991లో కార్యక్రమ నిర్వహణాధికారిగా పదోన్నతి మీద విజయవాడ ఆకాశవాణికి బదిలీపై వెళ్ళి తెలుగు విభాగాధిపతిగా ఉంటూ 1995లో మళ్ళీ ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ కేంద్రానికి వచ్చేముందు మార్చి'9 నుంచి ఓ అయిదు నెలలు అప్పటి విజయవాడ స్టేషన్ డైరెక్టర్ ఆర్. ఎ. పద్మనాభరావుగారు చేసిన మార్పుతో విజయవాడ ఆకాశవాణి వివిధభారతి వాణిజ్య ప్రసార విభాగం కార్యక్రమ నిర్వహణా బాధ్యతలు వహించాను. అదే 'మంగళ మధ్యాని' అన్నమాట!

ఆకాశవాణిలో వివిధభారతి ప్రసారాలు అసలు 1962లో ప్రారంభం అయ్యాయి. అప్పటి కేంద్ర రేడియో సమాచార శాఖ మంత్రిగా డా.బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ఆ ప్రసారాలను ప్రారంభించారు. జూలై'19కు ముప్పైమూడు సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి. డైరెక్టర్ ఆర్.ఎ.పద్మనాభరావుగారు రేడియోలో ఆ వేడుకల సభను నిర్వహింపచేసారు. అలాంటి చక్కటి ఆలోచనలు ఆయన సొంతం.

వివిధభారతి 33వ వార్షికోత్సవ సభలో డా.బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు

విశేషం ఏమిటంటే ఆ వేడుక సభకు ముఖ్య అతిధిగా డా.బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారినే ఆహ్వానించడం. గోపాలరెడ్డిగారు విజయవాడ ఆకాశవాణి వివిధభారతి వాణిజ్యప్రసార విభాగం తరఫున ఏర్పాటుచేసిన ఆ నాటి సభలో ముఖ్య అతిధిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. అది కేవలం ఆకాశవాణి ఉద్యోగుల బృందంకే పరిమితమైన సభ అయినా చక్కగా జరిగింది. వివిధభారతి కార్యక్రమ నిర్వహణాధికారిగా డైరెక్టర్ పద్మనాభరావు గారి అధ్యక్షంలో నేను నివేదిక సమర్పించాను. వివిధభారతి ప్రసారాల 33వ వార్షికోత్సవం అలా నేను ఆ విభాగాధికారిగా ఉండగా జరగడం ఒక మధురస్మృతియే!

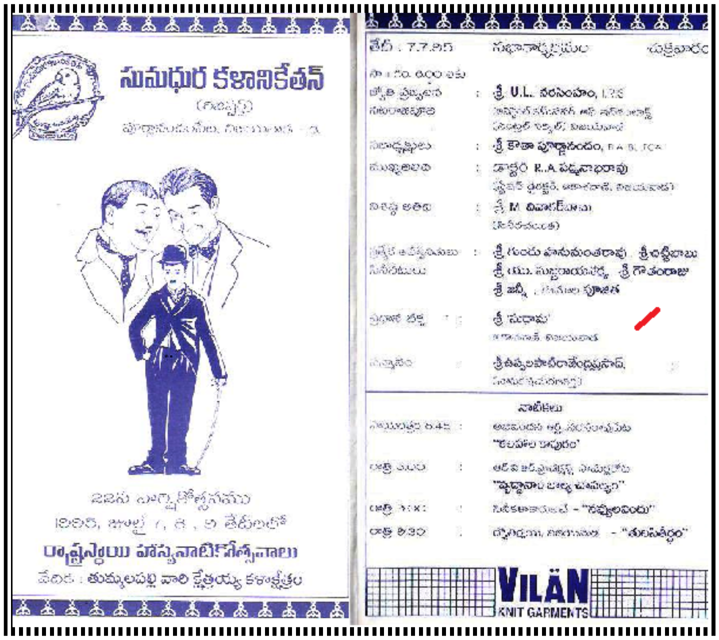

విజయవాడ పూర్ణానందంపేటలోని సుమధుర కళానికేతన్ హాస్యనాటకోత్సవాలకు పెట్టింది పేరు. ఆ సంస్థ ఇరవై రెండవ వార్షికోత్సవాల సందర్భంగా విజయవాడ తుమ్మలపల్లి వారి క్షేత్రయ్య కళాక్షేత్రంలో 1995 జూలై 7,8,9 తేదీలలో రాష్ట్రస్థాయి హాస్యనాటికోత్సవాలు నిర్వహిస్తూ డైరెక్టర్‌గారిని ప్రారంభోత్సవ సభకు ముఖ్యఅతిధిగానూ, నన్ను ప్రధానవక్తగానూ ఆహ్వానించారు. కార్యదర్శి శ్రీ హెచ్.వి.ఆర్.ఎస్ ప్రసాద్ పరిషత్ కార్యవర్గంలో గౌరవ సభ్యుడైన మా ఆకాశవాణి విజయవాడ అనౌన్సర్ శ్రీ మాడుగుల రామకృష్ణ ప్రోత్సాహంతో. నేనొక కార్టూనిస్టునీ, హాస్య రచయితనీ అనే గౌరవంతో సాహిత్యంలో హాస్యం గురించి ప్రారంభోత్సవ సభలో ప్రధాన వక్తగా ప్రసంగించమని కోరారు. వాణిజ్యప్రసార విభాగం చూస్తున్నా నన్ను నన్నుగా అలా పిలిచినందుకు ఆనందంతో అంగీకరించాను. సినీరచయిత ఎం.దివాకర్ బాబు విశిష్ట అతిధిగా శ్రీయుతులు గుండు హనుమంతరావు, చిట్టిబాబు, గౌతంరాజు, జెన్నీ వంటి సినీ హాస్యనటులు ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా విచ్చేసిన ఆ సభలో నా ప్రసంగం ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకున్నట్టుంది. మరునాడు పేపర్లలో ప్రధానవక్తగా నా ప్రసంగమే పతాక శీర్షికలకెక్కడం ఎంతో సంతోషాన్నిచ్చింది. ఆ రోజు జరిగిన నాటికల ప్రదర్శనల్లో నరసరావుపేట అభినందన ఆర్ట్స్ వారు వేసిన 'కలహాలకాపురం' నాటిక ఆడిటోరియం అంతా నవ్వుల జల్లులు కురిపించడం ఇప్పటికీ మరిచిపోలేను.

అలాగే వివిధభారతి విజయవాడ కార్యక్రమ నిర్వాహకుడిగా ఉన్న ఆ సమయంలోనే అవనిగడ్డలో స్థానిక భారతీయ సాహిత్య పరిషత్ శాఖ ఆధ్వర్యంలో జూలై, 9, 1995 శనివారం రాత్రి 'నేటికవితాధోరణులు' అనే అంశంపై సాహితీ సమాలోచన కార్యక్రమానికి ప్రధానవక్తగా శ్రీ మండలి బుద్ధప్రసాద్‌గారితో ఆహ్వానింపబడ్డాను. దివిసీమ సాహితీ సమితి అధ్యక్షులుగా, గాంధీ క్షేత్రం మాసపత్రిక సంపాదకులుగా మండలి బుద్ధప్రసాద్‌గారే ఆ సభకు అధ్యక్షత వహించారు. బుద్ధప్రసాద్‌గారి ఆతిధ్యం స్వీకరించడం కూడా మరుపురాని మధురస్మృతి. శ్రీ గుడిసేవ విష్ణుప్రసాద్ పరిషత్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా, నాపట్ల చూపిన ఆదరాభిమానాలూ మరుపురానివే. సమావేశం చాలా ఆత్మీయంగానూ, నిండుగానూ జరిగింది.

మార్కాపురం బదిలీ నిలుపుదల జరుగుతుందా లేదా అనే ఆందోళన ఓ వంక అప్పుడు ఉండనే ఉండింది. హైదరాబాద్ ఆకాశవాణి కేంద్ర సంచాలకులుగా ఉన్న శ్రీ వి.వి.శాస్త్రిగారు ఏమైనా సహాయపడతారేమో ప్రయత్నించమనీ ఆయనకు టి.ఆర్.జి.కృష్ణమాచార్యులు, వ్యాస్ కుమార్, నాగ పద్మినిగారలు కుడిభుజాలుగా ఉన్నారనీ పనులు సానుకూలమయ్యే పద్ధతులు వారినడిగితే తెలుస్తుందనీ రావూరి అనంతపద్మనాభరావుగారు ఒకేసారి నవ్వుతూ అన్నారు నాతో. వి.వి.శాస్త్రిగారు పెక్స్(కో)గా ఉండగా నేను హైదరాబాదులో ఆయనవద్ద డ్యూటీ ఆఫీసర్‌గా పనిచేసినవాడినే. ఆయన సూటిగా ఉంటూనే సరదాగా ఉండేవారు. 'డైరెక్టరేట్ ఎన్ని సార్లు కృష్ణమాచార్యులుగారిని హైదరాబాద్ నుండి బదిలీ చేసినా శాస్త్రిగారు అడ్డుపడి డైరెక్టరేట్ ఆదేశాలను ఖాతరు చేసేవారుకారనీ ఆయన తలచుకుంటే డైరెక్టరేట్‌లో చెప్పి ఏమయినా సాధించగలరనీ నమ్మికగా చెప్పుకునేవారంతా. అమ్మను అన్నదమ్ములినీ, చెల్లెళ్ళనీ చూడడానికి అప్పుడప్పుడు విజయవాడ నుంచి హైదరాబాద్ వెళ్ళడంలో భాగంగా ఆ మాట వెళ్ళినప్పుడు హైదరాబాదులో డైరెక్టర్ వి.వి.శాస్త్రిగారిని కలిసి మార్కాపురం వద్దని అప్లికేషన్ పెట్టుకున్నామనీ, ఉష ఆరోగ్యం దృష్ట్యా సహకరించమని అడిగినప్పుడు "రేయ్! మీ ఆవిడని హైదరాబాద్ తీసుకొస్తాగానీ, నువ్వు అదిలాబాద్ వెళ్ళి కొన్నాళ్ళు పనిచేయ్" అన్నారు శాస్త్రిగారు నవ్వుతూ. నేను అలాగేనని

అంగీకరించాను. అప్పట్లో డి.జి.గా ఉన్న 'కృష్ణన్'గారు హైదరాబాద్ వచ్చినప్పుడు శాస్త్రిగారు ఆయనతో మా విషయం చెప్పారట. "మీరు విడిగా ఉన్నంతమాత్రాన ఆ భార్యాభర్తలను విడదీయాలా" అనికూడా ఆయనతో అనేసారట! ఏమయితేనేం! పెద్దల ఆశీస్సులతో, సంస్థ సమాదరణంతో ఉషనూ, నన్నూ ఇద్దరినీ మార్కాపురంకు కాక హైదరాబాద్‌కే బదిలీ చేస్తూ జూలై 13, 1995 తేదీన ఆకాశవాణి డైరెక్టరేట్ జనరల్ నుండి ఆర్డర్లు వచ్చాయి. అదెంతటి ఉపశమనమో, ఆనంద సంధాయకమో వేరే చెప్పాలా?

31 జూలై' 1995న ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రం నుండి హైదరాబాద్‌కు బదిలీ అయిన మా ఇద్దరినీ రిలీవ్ చేసారు. ఆ సందర్భంగా జరిగిన వీడ్కోలు సభ నిజంగా అత్యంత ఆత్మీయంగానూ, ఆర్ద్రంగానూ జరిగింది. మాకు హోటల్లో విందు ఇచ్చారు. ఎస్.బి.శ్రీరామమూర్తిగారు (రామంగా ప్రసిద్ధులైన అనౌన్సర్) మాకు గ్రాంఫోన్, గ్రాంఫోన్ రికార్డుల్లా ఉండే ఒక 'పెన్‌స్టాండ్'ను ప్రత్యేకించి వీడ్కోలుకు జ్ఞాపికగా అందించడం బాగా గుర్తుంది. అలాంటి సభల్లో ఆ తీరు మామూలే అయినా మా గురించి మాట్లాడినవారంతా ఆత్మీయంగా నిజమైన ప్రేమతో మాట్లాడిన ప్రశంసావాక్యాలు తృప్తినివ్వక ఎలా ఉంటాయి. ఆఫీసులోనే కాదు సాగర్ అపార్ట్‌మెంట్స్‌లో మా ఇంటికి ఎదురుగా ఉండే నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం ప్రొఫెసర్ దొరగారు వారి శ్రీమతి గీతగారు ఇచ్చిన ఆత్మీయ వీడ్కోలూ మరువరానిదే అంతేకాదు! విజయవాడ నుంచి ఆగస్టు మొదటివారంలో హైదరాబాద్‌కు సామాను లారీద్వారా తరలించినప్పుడు దొరగారు సామాన్లపట్టిక అంతా స్వహస్తాలతో రాసి, ప్యాకింగ్‌లో సహకరించిన వైనం ఎలా విస్మరించగలం. మేం హైదరాబాద్ వచ్చిన కొద్ది కాలానికే ఆయన హఠాత్తుగా మరణించారన్న వార్త మాకెంత దిగ్భ్రమను కలిగించిందో! ఆయన రూపం ఇప్పటికే కనులముందు కదలాడుతూ ఉంటుంది.

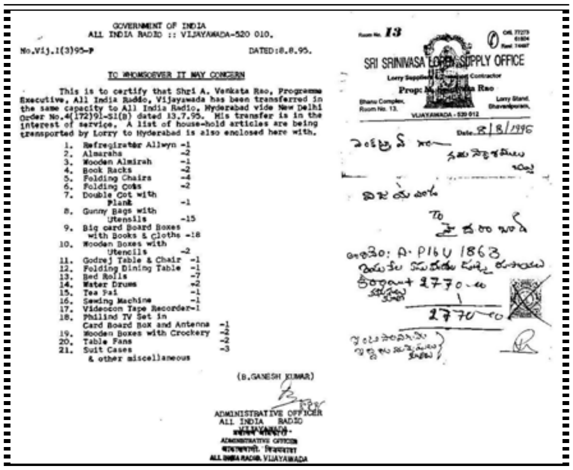

GOVERNMENT OF INDIA
ALL INDIA RADIO :: VIJAYAWADA-520 010.

No.Vij.1(3)95-P DATED:8.8.95.

TO WHOMSOEVER IT MAY CONCERN

This is to certify that Shri A. Venkata Rao, Programme Executive, All India Radio, Vijayawada has been transferred in the same capacity to All India Radio, Hyderabad vide New Delhi Order No.4(172)91-SI(B) dated 13.7.95. His transfer is in the interest of service. A list of house-hold articles are being transported by Lorry to Hyderabad is also enclosed here with.

1. Refregirator Allwyn -1
2. Almarahs -2
3. Wooden Almirah -1
4. Book Racks -2
5. Folding Chairs -4
6. Folding Cots -2
7. Double Cot with Plank -1
8. Gunny Bags with Utensils -15
9. Big card Board Boxes with Books & Cloths -18
10. Wooden Boxes with Utencils -2
11. Godrej Table & Chair -1
12. Folding Dining Table -1
13. Bed Rolls -7
14. Water Drums -2
15. Tea Pai -1
16. Sewing Machine -1
17. Videocon Tape Recorder-1
18. Philind TV Set in Card Board Box and Antenna -1
19. Wooden Boxes with Crockery -2
20. Table Fans -2
21. Suit Cases -3
& other miscellaneous

(B.GANESH KUMAR)
ADMINISTRATIVE OFFICER
ALL INDIA RADIO
VIJAYAWADA
ADMINISTRATIVE OFFICER
ALL INDIA RADIO, VIJAYAWADA

Room No. 13
SRI SRINIVASA LORRY SUPPLY OFFICE
Lorry Supplier & Contractor
Bhanu Complex, Room No. 13.
Lorry Stand, Bhavanipuram.
VIJAYAWADA - 520 012
Date 8/8/1995
To హైదరాబాద్
A.P16U 1863
2770-00

ఆ ఆగస్టు' 1995 నాడే ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ కేంద్రంలో విజయవాడనుండి బదిలీ అయి వచ్చి కార్యక్రమ నిర్వహణాధికారులుగా జాయిన్ అయ్యాం ఉష, నేనూ. ఆ తరువాత సామాన్లు తరలించడానికి సెలవుపై విజయవాడ వెళ్ళాం. అప్పుడు కూడా ఆగస్టు 6, 1995 ఆదివారంనాడు సాహితీ సంస్థలు - కళా సంస్థలు విజయవాడలో విశిష్ట సాహితీ స్రష్టల అభినందన సభ, వర్ణచిత్రకళా ప్రదర్శన బందర్ రోడ్‌లోని ఠాగూర్ లైబ్రెరీ హాలులో నిర్వహించిన సభకు ప్రారంభకులుగా నన్ను ఆహ్వానించగా వెళ్ళి పాల్గొన్నాను. 'టి.వీ' ప్రముఖ చిత్రకారుడు. ఆయన పెయింటింగ్‌ల ఎగ్జిబిషన్ కూడా జరిగింది. అలా వచ్చేసేముందు కూడా విజయవాడ ఆకాశవాణిలో రిలీవ్ అయిపోయాక కూడా విజయవాడలో ఓ సాహితీ సభలో ప్రారంభకులుగా పాల్గొనే గౌరవం ఇచ్చారు. అందుకు నేను సదా అధమర్ణుడినే! ఆకాశవాణిలో అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లోని కృష్ణ వంటివారి సహకారంతో ఆగస్టు 8న సామానుతో విజయవాడ నుంచి హైదరాబాద్ తరలి వచ్చేసాను. విజయవాడ నుంచి హైదరాబాద్ లారీలో ఇద్దరు మనుషులతో రావడానికి అప్పట్లో రెండువేల ఏడువందల డెబ్బై రూపాయలే ఖర్చయిందంటే ఇప్పుడూ

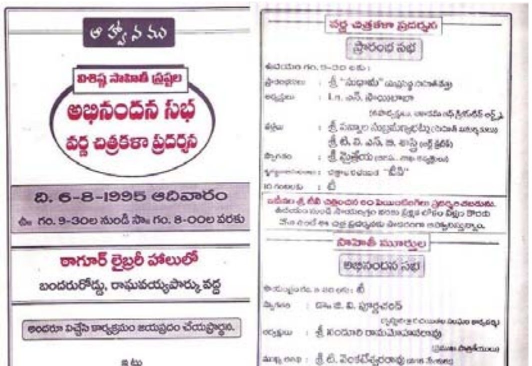

ఆహ్వానము
విశిష్ట సాహితీ స్రష్టల
అభినందన సభ
వర్ణ చిత్రకళా ప్రదర్శన
ది. 6-8-1995 ఆదివారం
ఉ. గం. 9-30ల నుండి సా. గం. 8-00ల వరకు
ఠాగూర్ లైబ్రరీ హాలులో
బందరురోడ్డు, రాఘవయ్యపార్కు వద్ద
అందరూ విచ్చేసి కార్యక్రమం జయప్రదం చేయప్రార్థన.
ఇట్లు
సాహితీ సంస్థలు-కళా సంస్థలు

వర్ణ చిత్రకళా ప్రదర్శన
ప్రారంభ సభ
సాహితీ మూర్తులు
అభినందన సభ

ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఫోన్, ఆఫీస్‌లో నా సెక్షన్లూ, పబ్లిసిటీ విభాగం అంటూ నెలకొల్పచేసి నాకు అప్పగించిన బాధ్యతలూ, వాటి తాలుకు రికార్డులు సామగ్రి అంతా భద్రంగా అప్పచెప్పవలసిన వారందరికీ అప్పచేప్పేసి విజయవాడలో వృత్తిజీవితం సంతృప్తిగా గడిపి హైదరాబాద్‌కు తరలివచ్చేశాం. ఆగస్టు'1995 నుంచి హైదరాబాద్‌లో కార్యక్రమ నిర్వహణాధికారులుగా ఆకాశవాణిలో మా కొత్త జీవితం మొదలయ్యింది. విజయవాడ అనుభూతులకు హృదయపు గదులు పదిలమయ్యాయి. కొత్త రోజులు మొదలయ్యాయి.

(మళ్ళీ వచ్చేనెల కొత్త కబుర్లతో కలుసుకుందాం)

Post your comments

విశ్వమానవ శ్రేయస్సే కవిత్వ లక్ష్యం కావాలి

ఆంధ్రప్రభ 10.7.95

సుమధుర కళానికేతన్

కవిత్వం జనసమేకమై వుండాలి

ఆంధ్రజ్యోతి 10.7.95

భారతీయ సాహిత్యంలో హాస్యం పరిమితం

ఈనాడు 8/7/1995 శనివారం

ఆంధ్రజ్యోతి విజయవాడ 8-7-1995 శనివారం

హాస్య నాటికోత్సవాలు ప్రారంభం

సాహిత్యంలో హాస్యంపాలు తక్కువ

(ఆంధ్రప్రభ ప్రతినిధి)

విజయవాడ, జూలై 7 : భారతీయ సాహిత్యంలో హాస్యంపాలు తక్కువగా ఉన్నదని ఆకాశవాణి ప్రోగ్రామ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ శ్రీ సుధామ అన్నారు. సుమధుర కళానికేతన్ 22వ వార్షికోత్సవం సందర్భంగా స్థానిక తుమ్మలపల్లి కళాక్షేత్రంలో ఏర్పాటుచేసిన మూడు రోజుల హాస్య నాటికోత్సవాల ప్రారంభసభలో ఆయన ప్రధానవక్తగా పాల్గొన్నారు. నిరంతరం మానసిక వత్తిడుల మధ్య జీవించే సగటు మానవుడికి ఉల్లాసం కలిగించే వాతావరణం కరవవుతోందని ఆయన ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు.

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నాటక రచయితలు సింహావలోకనం చేసుకోవలసిన అవసరం మీదపడిందని శ్రీ సుధామ గుర్తు చేశారు. మానసికంగా విరామంలేని జీవితాన్ని గడుపుతున్న విజయవాడ నగర ప్రజలకు సుమధుర కళానికేతన్ మానసికోల్లాసాన్ని, వికాసాన్ని కలిగించే హాస్య నాటికల విందు చేయడం అభినందనీయమని ఆయన అన్నారు.

ముఖ్యఅతిథిగా పాల్గొన ఆకాశవాణి స్టేషన్ డైరెక్టర్ శ్రీ ఆర్.ఎ. పద్మనాభరావు తన ప్రసంగంలో నాటక ప్రదర్శనలకు తగ్గుతున్న ఆదరణను ఒక సన్నివేశాన్ని ఉటంకించి చమత్కారంగా చెప్పారు. అనంతపురంలో కొద్ది కాలం క్రితం నాటకోత్సవాలు నిర్వహిస్తే ఆడిటోరియం జనంతో కిక్కిరిసిందని, 'నాటకాలకు ఇంతటి ఆదరణ ఉన్నదా?' అని తాను ఆశ్చర్యపోతే అక్కడి నిర్వాహకులు "ప్రేక్షకులకు తిరుగు ప్రయాణపు ఛార్జీలు చెల్లిస్తామని ప్రకటిస్తే ఇందరు వచ్చి ఆ ఛార్జీలు వసూలుచేసుకోవడం కోసం చివరి వరకూ కూర్చున్నా"రని సమాధానమిచ్చారని ఆయన చెప్పారు.

హాస్య నాటికోత్సవాలను విజయవాడ ఆదాయం పన్ను శాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ శ్రీ ఉపాధ్యాయుల లక్ష్మీనరసింహం జ్యోతి వెలిగించి లాంఛనంగా ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా మాట్లాడుతూ ఆయన, కళాకారుల్లోని, కళాబృందాలలోని ప్రజ్ఞాపాటవాలకు ప్రోత్సాహమిచ్చే ఈ తరహా పోటీలు అవసరమన్నారు.

సభకు అధ్యక్షత వహించిన 'సుమధుర' అధ్యక్షుడు శ్రీ కౌతా పూర్ణానందం కళానికేతన్ కార్యక్రమాలను కొద్దికాలం విరామం తర్వాత పునరుద్ధరిస్తున్నామని చెప్పారు.

సుమధుర కళానికేతన్ వార్షికోత్సవాల సందర్భంగా నగరానికి చెందిన నాటక ప్రచురణకర్త శ్రీ ఉప్పలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్‌ను ఘనంగా సత్కరించారు. సినీ నటీనటులు కుమారి పూజిత, శ్రీయుతులు గుండు హనుమంతరావు, చిట్టిబాబు, ఉపపలూరు సుబ్బరాయశర్మ, సినీ రచయిత శ్రీ మాడ భూషిది వాకర్‌బాబు, ప్రభృతులు పాల్గొన్నారు.

ఆంధ్రప్రభ 8/7/1995 శనివారం